

- reportasjeleder Berit Aalborg
- samfunn@vl.no
- flere nyheter på vl.no/samfunn

verden

- SOLCELLER ER IKKE KONKURRANSEDYKTIGE

■ En ny undersøkelse viser at solceller er for dyrt som energikilde. Prisen kan bli nesten 3 kroner per kilowatttime i bolighus. Undersøkelsen viser at prisen på solstrøm for boliger blir fra 2,24 kroner til hele 3 kroner – fem, seks ganger mer enn strømmen fra elnettet. Det er for dyrt til at elektrisitet fra solcellepanel kan være en god og alternativ strømkilde, mener Monica Berner i Enova. – Dersom prisene ikke faller, vil ikke solcellepanel være et konkurransedyktig alternativ sammenlignet med andre teknologier, sier Berner. ©NTB

– Norge skulle utviklet havvind

Turid Sylte

turid.sylte@vl.no

22 310 380

Norske forskere fikk midler til å forske på løsninger for havvind, men nå skal havvind ikke prioriteres.

– Det er synd at noe av den forskningen vi faktisk gjør på fornybar energi i Norge, ikke kan brukes her i landet, sier Peter M. Haugan, professor ved Universitetet i Bergen.

Han viser til at olje- og energiminister Tord Lien (Frp) har sagt at offshore vind er for dyrt. Det mener Haugan er en kort-siktig tankegang.

– Det er nettopp fordi det er for dyrt til å lønne seg i dag at man trenger å gjøre det samme i Norge som Tyskland har gjort for å utvikle energi fra sol og vind. De har støttet det i en periode for å få kostnadene ned. Det kunne vi gjort i Norge også. Havvind kan bli konkurransedyktig på pris, men bare hvis vi satser på det i en del år hvor det ikke er lønnsomt, sier Haugan, som er professor i oceanologi ved Geofysisk institutt i Bergen.

«Druknet i olje». Styreleder for Vestavind Offshore, Wenche Teigland, kalte i 2012 satsingen på havvind for «mulighetene som druknet i olje». Vestavind Offshore fikk i 2009 den eneste norske konsesjonen som er gitt for å bygge ut havvind, til vindparken Havsul utenfor Mørkekysten. I desember 2012 la Vestavind Offshore hele Havsul-prosjektet på is.

I en pressemelding sa Teigland at det er bred enighet om at Norges unike oljemaritime kompetanse kunne gitt en god posisjon i et voksende marked internasjonalt for offshore vindkraft.

– Men også i Norge er næringsingen avhengig av politisk vilje og starthjelp. Den viljen er ikke til stede, konstaterte styreleder Teigland da.

Den eneste havvindparken som har fått konsesjon i Norge, Havsul, ble lagt på is i 2012. Bildet er fra Statoils vindpark utenfor Sheringham i Skottland. Da Havsul-prosjektet ble skrinlagt, sa styreleder Wenche Teigland: – Millionene som ble satset på forskning og utvikling og nettverk med næringslivet står nå i fare for å «blåse bort med vinden. «Flytt til England!» er det beste rådet man i dag kan gi til leverandører innen vind-markedet.

Foto: Alan O. Neill/Statoil

Professor Peter M. Haugan ved universitetet i Bergen mener Norge kan havne i bakleksa i den utviklingen som skjer av fornybar energi.

Norske universiteter satser fortsatt tungt på oljeforskning. Det er tvilsom forskningsetikk, mener professor. Vårt Land 03.01.2014

Nå er det ingen aktivitet i Vestavind Offshore. Teigland kan ikke se at situasjonen er særlig annerledes nå enn da beslutningen ble tatt om å stanse Havsul-prosjektet. Fase én skulle være å bygge en demopark i småskala for å få ned kostnader til å bygge en fullskala park i fase to.

– **Kortsiktig strategi.** – Den politiske medvinden offshore vind hadde i årene 2007 til 2009, forsvant i kjølvannet av finanskrisen og andre forhold, sier Teigland, som også er konsern-

direktør for energi i Bergenshalvøens Kommunale Kraftselskap, BKK.

Da Havsul fikk konsesjonen i 2009, var det ordretørke i oljeleverandørsektoren.

– Aktørene lette etter nye bein å stå på. Nå er ikke behovet like stort. Hvis det er slik at satsingen på fornybar energi svinger med konjunktorene i oljesektoren, er det en kortsiktig strategi. Norge har fantastiske vindressurser langs kysten og en marin kompetanse som gjør at vi kan lykkes. Andre land satser på dette, sier Teigland.

Hun understreker at det er mange biter som må på plass for at Norge kan utnytte disse forutsetningene. En av dem er kapasitet til å overføre energi fra Norge til Europa.

– Statnett har planer om to prosjekter for overføringskabler til Europa. De vil hjelpe, men er langt fra nok.

Norge nedprioriterer. Haugan har ikke hørt olje- og energiminister Tord Lien (Frp) gi signaler som tyder på at han vil satse sterkere på havvind enn sin forgjenger Ola Borten Moe (Sp). I et annonsebilag fra Energi 21 i desember om fornybare muligheter, sa Lien at fullskala havvind ikke vil få noen prioritet.

– Subsidieringen man må ha for å få havvind inn i markedet er for store, sa Lien til Energi 21-bilaget.

Haugan mener det er feil å se på teknologiutvikling som subsidier.

– Målet med større offentlig satsing måtte være å få kostnadene ned slik at det vil bli billigere i fremtiden. Det er slik man tenker i Storbritannia, USA og Japan for havvind, sier han.

Haugan konstaterer at energiprisene i Norge er spesielt lave, noe som gjør lønnsomhet for havvind vanskeligere.

– Prisene i det norske energimarkedet presses ned av grønne sertifikater, liten utvekslingskapasitet og tradisjonelt lite fokus på effektivisering. Det er ikke bra at vi har så lave energipriser. Hvis man har politisk vilje, kan man endre på prisene slik at det stimuleres til å spare mer og at nye fornybare kilder utvikles og tas i bruk også i Norge, sier han. Olje- og energiminister Tord Lien hadde ikke anledning til å svare på spørsmål i går.

LIK OSS!

Vi gir deg nyheter
• facebook.com/vaartland